

1
2
3
4
5
6
7
8

Stavanger

På vei inn i en ny tid

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

Valgprogram – Stavanger Venstre
Kommunevalgperioden 2015-2019
Stavanger 12. mai 2015

22 **Programkomitéen**

23

24 Programkomitéen har bestått av følgende medlemmer:

- 25 • Per A. Thorbjørnsen (leder)
- 26 • Annamaria Gutierrez
- 27 • Rune Askeland
- 28 • Jan Erik Søndeland
- 29 • Hege Eriksen Nordbøe
- 30 • Bjarte Espeland Horpestad (UV)
- 31 • Erik Hammer
- 32 • Petter Spence
- 33 • Hege Benedicte Blom
- 34 • Line Cecilie Møller Christiansen
- 35 • Anette Frøyland
- 36 • Magne Bartlett (sekretær)

37

38 **Programprosessen**

39 Programarbeidet har vært en omfattende prosess. Arbeidet startet i februar 2014 ved at
40 det ble satt ned følgende programgrupper som jobbet med innspill til programmet:

41

- 42 • **Skole**, ledet av Bjarte Espeland Horpestad.
- 43 • **Byutvikling**, ledet av Hege Benedicte Blom.
- 44 • **Miljø**, ledet av Petter Spence.
- 45 • **Mangfold**, ledet av Anette Frøyland.
- 46 • **Kultur**, ledet av Annamaria Gutierrez.
- 47 • **Næring**, ledet av Erik Hammer.
- 48 • **Helse og omsorg**

49

50 Programkomiteen startet sitt arbeid på sensommeren 2014 og har hatt 10 møter.

51 Prosessen i programkomiteens arbeid har foregått på følgende måte:

52

- 53 • Innspill fra lag og organisasjoner
- 54 • Gjennomgang av alle programgruppene innspill
- 55 • Gjennomgang av inneværende program
- 56 • En fri runde, nye ideer og innspill

56

57 Vi endte opp med en oversikt over de største og viktigste sakene som ble presentert på
58 nominasjonsmøtet i november og senere i Stavanger Aftenblad.

59

60 Programmet i sin helhet ble sendt ut på høring til Stavanger Venstres medlemmer. Det
61 var også mulighet for at enkeltpersoner og interesseorganisasjoner kunne komme med
62 innspill. Høringsinnspillene ble behandlet av programkomiteen.

63

64 Endelig forslag ble sendt ut etter at programkomiteen hadde behandlet
65 høringsinnspillene.

66

67 Det endelige programmet ble vedtatt på medlemsmøte i april.

68 **Vedtatte kommunalplaner og forhold til politiske program**

69

70 Et program skal vise vei de neste fire årene, men det handler også om å ta initiativ i
71 neste fireårsperiode som først kan realiseres enda lenger frem i tid.

72

73 Vi starter ikke fra et «nullpunkt». Det er et hav av tiltak som er politisk vedtatt tidligere
74 og som også legger sterke politiske føringer for neste valgperiode. Dette er planer som
75 har vært gjennom lange både administrative og politiske prosesser og endt i
76 flertallsvedtak. De alle fleste planene er til slutt enstemmig vedtatt, men partiene kan ha
77 tappt avstemninger på enkeltpunkter.

78

79 For å forstå det politiske Stavanger er det viktig å være oppmerksom på planene og
80 deres betydning og rolle for folkevalgtes arbeid. Planene er de viktigste
81 arbeidsredskapene for et bystyre. Programmet vi går til valg på er det viktigste
82 arbeidsdokumentet for partigruppene.

83

84 A. Handlings- og økonomiplanen 2015 – 2018. Rulleres årlig. Her finnes blant annet
85 komplett oversikt over hvilke investeringer som skal prioriteres og
86 driftskonsekvenser.

87 B. Kommuneplan. En overordnet plan, hovedsakelig for arealdisposisjoner i hele
88 kommunen. De siste årene har også en samfunnsdel og prioriteringer blitt
89 tydeligere og viktigere.

90 C. Kommunedelplaner.

91 - Kunst og kultur

92 D. Utbyggningsplan.

93 E. Boligpolitisk handlingsplan.

94 F. Ruspolitisk handlingsplan.

95 G. Omsorg 2025 sier blant annet noe.

96 H. Plan for psykisk helsearbeid.

97 I. Klima- og miljøplan.

98 J. Trafikksikkerhetsplan.

99 K. Kulturminneplan.

100 L. Strategisk næringsplan.

101 M. Overordnet plan for skjøtsel av natur og friområder.

102 N. Handlingsplan for biologisk mangfold.

103 O. Kvalitetsplan for skole og barnehage.

104 P. Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2010 -2022

105 Q. Folkehelsearbeid.

106 R. Handlingsplan mot diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transepersoner.

107 S. Handlingsplan Trygg – fri fra vold

108 T. Plan for etikk /etisk handel
109 m.fl.

110

111 I tillegg kommer det en rekke meldinger som frivillighetsmeldingen og
112 strategidokumenter om ulike tema, for eksempel sykkelstrategi, hvordan
113 velferdsteknologi skal implementeres i kommunen og samhandlingsreformen. Det
114 finnes også felles kommunedelplaner med andre kommuner og egne fylkeskommunale

115 planer som griper inn i kommunens arbeid. Kommuneproposisjon og Statsbudsjett gir
116 også helt sentrale føringer for kommunen.

117

118 Hvis vi summerer alle tiltak som er planlagt gjennom planer, strategier, meldinger og
119 enkeltsaker er det mer enn nok å ta seg til de neste fire årene. Et program for partiene er
120 uansett viktig. De forteller om andre prioriteringer, nye tiltak og nye ideer, og gir en helt
121 nødvendig dynamikk i kommunens utvikling. Det er viktig å understreke at planer kan
122 endres på og prioriterte oppgaver kan nedprioriteres. Uten langsiktige og strategiske
123 planer er det ikke mulig å styre en kommune og uten partiprogrammer stopper de
124 politiske prosessene og nytenkningen opp.

125 **Appell til deg som bor i Stavanger**

126

127 Kjære velger, det er tid for valg.

128

129 Vi ønsker din stemme. Det er det valget handler om. Jeg håper, når du setter deg inn i vår
130 historie, vår ideologi, vårt program og hvordan vi har forvaltet det folkevalgte mandatet
131 vi er gitt i tidligere valg, at du velger Venstre.

132

133 Vi vil ta Stavanger inn i en ny tid. Byen står overfor store utfordringer i
134 tjenesteutvikling, omstilling i næringslivet, store klimautfordringer, nye kommunale
135 reformer, med mer. Vi kan ikke flyte på olje og gass i årene som kommer, men vi vil
136 fortsatt ha et sterkt miljø innen ikke-fornybarsektor i mange år fremover. Sektorens
137 oppgave er å utvikle seg i en bærekraftig retning, men vi skal videre mot et fornybart
138 samfunn. Det gir oss store muligheter for nye næringer, for innovasjon og nytenkning.
139 Dette er en mulighet byen må gripe fast i i den kommende fireårsperioden. Vi vil utvikle
140 byen videre. Vi vil ta byen inn i en ny tid. Intet mindre.

141

142 Jeg ønsker å gi deg litt historisk og ideologisk bakgrunn. Venstre er Norges eldste parti
143 og det eneste som bygger sin politikk på sosialliberalismen. For et liberalt parti er det
144 enkelte menneskets frihet, lykke og velferd målet for samfunnet. Venstres politikk
145 forener frihet for den enkelte med ansvar for fellesskapet og for hverandre. Det liberale
146 systemet er basert på demokratiet, rettsstaten, markedøkonomien og sivilsamfunnet.
147 Venstre vil at makt skal balanseres slik at ingen enkeltaktører i samfunnet får
148 uforholdsmessig stor innflytelse på bekostning av andre.

149

150 Venstre er uavhengig av særinteresser; vi bygger vår politikk på et helhetssyn. Vi mener
151 at alle interesseorganisasjoner er verdifulle bidragsyttere, men at viktige avgjørelser skal
152 tas av folkevalgte i åpne demokratiske prosesser.

153

154 Vi er opptatt av å styrke lokaldemokratiet, som vi ser på som bærebjelken i et levende
155 folkestyre. Venstre mener avgjørelser skal tas på et lavest mulig nivå. Det skal være
156 kortest mulig avstand fra de som tar avgjørelsene til dem avgjørelsen gjelder for. Slik får
157 vi et levende demokrati.

158

159 Frihet er en forutsetning for å ta ansvar for egne handlinger og å ta hensyn til sine
160 medmennesker. I Venstres menneskesyn ligger en overbevisning om at vi alle har evne
161 til å skape det gode liv både for oss selv og for andre. Vi tror at mer mangfold, individuell
162 frihet og rom for livsutfoldelse vil gi et mer medmenneskelig samfunn.

163

164 Venstre er svært bekymret over verdens miljøtilstand og vil arbeide for at Stavanger tar
165 sin del av ansvaret med å snu utviklingen. Venstres fellesskapsperspektiv går på tvers av
166 generasjoner. Mennesket har et forvalteransvar og skal overlate et godt livsmiljø og et
167 godt samfunn til kommende generasjoner. Politiske avgjørelser skal være preget av
168 bærekraft og av hensyn til naturens tåleevne. Venstre er et fremtidsoptimistisk
169 miljøparti som tar forvalteransvaret på alvor.

170

171 Jeg ønsker deg lykke til i valget av parti. Enten du er 16 år som skal stemme for første
172 gang i ditt liv, eller at du har stemt ved mange valg tidligere. Vi skal love deg hver dag å

173 arbeide hardt for å gjøre Stavanger litt bedre for alle. Venstre er det sosialliberale
174 partiet i Norge. Vi er det sosialliberale alternativet i Stavanger.
175
176 Jeg ønsker deg et godt valg!
177
178 Per A. Thorbjørnsen, ordfører kandidat.
179
180 P.S. Jeg oppfordrer sterkt til å se nærmere på to av de viktigste sentrale Venstredokumentene
181 [Venstres prinsippprogram](#) og [Venstres dokument om grønn vekst](#). Nettlenker til disse
182 finner du helt til slutt i dette dokumentet.
183 Jeg ser ikke helt bort fra at du ikke bare velger å stemme Venstre, men at du også vil være med
184 som medlem. Hvis du virkelig vil påvirke, også mellom valgene, er det ikke tvil om at et
185 medlemskap gir deg store muligheter i så måte.
186
187 D.S.

188 **Stavanger Venstres valgprogram 2015 - 2019**

189

190 Dette lover vi å arbeide for! Dette programmet skal være arbeidsdokumentet for
191 Venstre de neste årene. Mange programposter vil være avhengig av økte
192 skatteinntekter/bedret kommuneøkonomi. Vi lover å følge opp så langt vi makter innen
193 forsvarlige økonomiske rammer. Kommunale tiltak som er en realitet i dag, er i all
194 hovedsak basert på partienes tidligere programposter. Uten program, ingen politisk
195 utvikling! Venstre presenterer et helhetlig kommuneprogram, som vi er sikre på skal
196 føre Stavanger inn i en ny tid. I stolthet presenteres Stavanger Venstres program:

197

198

199 **Den grønne byen: Klimautfordringen**

200

201 **Situasjonen i dag:**

202

203 De neste 15 årene må verden, Norge, Stavanger og andre lokalsamfunn gjennom
204 radikale omstillinger for å redusere klimautslippene. Venstre mener vi kan snu
205 klimautfordringene med en effektiv, målrettet satsing på bærekraftig økonomisk vekst.
206 Vi må få en grønn økonomi der veksten er basert på fornybar energi, klok husholdning
207 med knappe ressurser og kretsløpstankegang. Vi mener at en fortsatt vekst og velstand
208 avhenger av vår evne til å omstille oss fra en vekst basert på ikke-fornybare ressurser til
209 en vekst basert på fornybare bærekraftige ressurser. En grønn økonomi vil gi hver
210 enkelt av oss en bedre hverdag, bedre lokalsamfunn å leve i, og være lønnsomt for land
211 og bedrifter som griper muligheten det grønne skiftet gir. I mange tilfeller er det som er
212 bra for klima, også bra av andre grunner. Mindre bruk av kull og olje bedrer
213 luftkvaliteten. Bedre kollektivtransport gjør at færre må stampe i bilkø. Massive
214 investeringer i grønn teknologi kan være akkurat det som trengs for å skape ny vekst,
215 både Stavanger, i Norge og i verden ellers.

216

217

218 **Utfordringer**

219

220 Klimaendringer er den største utfordringen vi står overfor på jorda i dag. Det er
221 sannsynlig at vi allerede merker effekten av dette med mer ekstremvær og tørke, isbreer
222 som smelter og stigende havnivå. Millioner av mennesker får sitt livsgrunnlag truet og
223 klarer vi ikke å snu utviklingen vil situasjonen forverre seg kraftig.

224

225 De fleste forskere er enige om at klimaendringene skyldes menneskelig aktivitet med
226 utslipp av klimagasser fra industri og oljevirkosomhet, transport, landbruk og
227 kraftproduksjon. Vi må alle, både som enkeltpersoner, bedrifter og kommune, gjøre en
228 innsats for å kutte klimautslippene.

229 Stavanger kommune har en egen klima- og miljøplan, men vi må vurdere om denne er
230 ambisiøs nok. Venstre vil derfor forsterke innsatsen for at Stavanger tar ansvar for å
231 redusere de globale miljøutfordringene, både når det gjelder utslipp av klimagasser,
232 men også for å redusere utslipp av miljøgifter og tap av biologisk mangfold. Vi vil
233 arbeide for at hensyn til klima- og miljø skal ligge til grunn for politiske vedtak og
234 Stavanger kommunes planer og aktiviteter.

235

236 Venstre vil at Stavanger skal ta sin del av ansvaret for at Norge oppfyller internasjonale

237 avtaler, blant annet en reduksjon av klimautslipp med 40 % innen 2030. Ifølge
238 rapporten New Climate Economy er de neste 10-15 årene kritiske for om vi skal nå
239 klimamålene.

240
241 Venstre ønsker at Stavanger skal bli en ledende miljøby. Blant de viktigste tiltakene for å
242 oppnå dette er en forsterket innsats på kollektiv transport og sykkelbruk. Bussveiene er
243 under utbygging, men Venstre ønsker å gå videre og gjøre skinnebasert transport til
244 ryggraden i det fremtidige kollektivsystemet i Stavanger, Sandnes og regionen rundt.
245 Venstre er også villig til å ta i bruk rushtidavgift og parkeringsrestriksjoner. Videre vil vi
246 tilrettelegge for miljøvennlig bolig- og næringsutbygging og støtte forsøk med
247 miljøvennlige bygg- og boformer. Det skal være enkelt å foreta miljøvennlige valg og vi
248 vil sikre at den kommunale saksbehandling ikke er til hinder. Venstre vil anvende
249 prinsipper fra Urban Gardening i videreutviklingen av Stavanger.

250
251 Vi vil understreke at det er fylkeskommunen som har ansvaret for kollektivdrift i
252 regionen og vi viser til Venstres fylkesprogram på dette helt sentrale området.

253

254 **Venstre vil**

- 255 • sikre og arbeide for at Stavanger kommune bidrar til å nå målet om redusere
256 klimautslippene med minst 40% innen 2030.
- 257 • at bystyret skal ha en årlig miljødebatt basert på en klimamelding som
258 inneholder status, tiltak og miljøregnskap, med mer.
- 259 • at det lages en konseptvalgutredning for skinnegående kollektivtransport på
260 strekningen sentrum, Ullandhaug, Jåttå, Forus, Sola/flyplassen, Sandnes
261 (herunder metro, tog, bybane, monorail med mer).
- 262 • arbeide for at Stavangeregionen får økte statlige tilskudd til investeringer i
263 kollektivtransport/ veiutbygging slik at bompengavgift kan reduseres.
- 264 • konsentrere utbygging og fortetting til områder med godt kollektivtilbud og ha
265 en restriktiv politikk til utbygging utenfor de viktigste kollektivaksene.
- 266 • videreføre sykkelsatsingen, blant annet ved å øke investeringer, gode
267 sykkelparkeringsordninger ved aktuelle knutepunkter, med mer.
- 268 • at sykkelfelt som brått avsluttes kartlegges og rettes opp i i tilknytning til
269 sykkelplanen.
- 270 • at det skal føres en restriktiv parkeringspolitikk i tilknytning til arbeidsplasser,
271 spesielt i Forusområdet.
- 272 • arbeide for å videreføre flaskehalsprosjektet slik at det gir bedre
273 fremkommelighet både for buss og bil.
- 274 • at Revheim-utbyggingen skal være basert på det fremste av miljøteknologi og
275 bærekraft og framstå som en signalbydel.
- 276 • følge opp den regionale energi- og varmeplanen slik at miljøvennlige
277 energibærere utnyttes riktig og i tråd med målene i Stavangers klima- og
278 miljøplan.
- 279 • at byen tar i bruk mer fornybar energi. Vi vil opprette ny støtteordning til
280 installasjon av solcellepanel for hus med to eller flere boenheter
281 og opprette et klima- enøk- og solenergifond (NOK 1 million) etter modell fra
282 Oslo, som stimulerer tiltak som gir redusert eller mer effektiv energibruk.
- 283 • fremme bruk av vannbåren varme i alle nybygg. Energikilden skal i hovedsak
284 være bærekraftig/fornybar.
- 285 • avvikle bruk av all olje/fossil gass til oppvarming innen 2020, også i private hus.

- 286 • sørge for at alle kommunale bygg som ikke kan bygges om til energieffektive hus,
- 287 varmes opp ved hjelp av energieffektive metoder, slik som fjernvarme,
- 288 biobrensel, sjø- eller jordvarme.
- 289 • innføre sentral energistyring for alle større kommunale bygg og øke bruken av
- 290 fremtidsrettet miljøteknologiske løsninger.
- 291 • bidra til at både kommunale og private hus bygges med grønne tak.
- 292 • sørge for at alle kommunens virkeområder blir miljøsertifisert.
- 293 • legge til rette for at Stavanger skal være foregangsby for bygging av
- 294 energieffektive hus.
- 295 • ved nyinnkjøp til kommunenes bilpark, gå til innkjøp av biler som kan bruke lav-
- 296 /nullutslippsteknologi, slik som sertifisert biodrivstoff, elektrisitet, hydrogen og
- 297 plug-in hybrid.
- 298 • ha et pilotprosjekt for bruk av el-sykler som valgt tjenestetransport på lik linje
- 299 med tjenestebiler
- 300 • arbeide for at overskuddsenergi fra nye utbyggingsprosjekter og
- 301 næringsvirksomhet kan brukes effektivt, eventuelt kobles inn på infrastruktur
- 302 som fjernvarmenettet.
- 303 • redusere klimagassutslippene i forbindelse med kommunens egen
- 304 reisevirksomhet i regionen ved at alle kommunens ansatte skal benytte seg av
- 305 det mest miljøvennlige reisealternativ som praktisk er mulig.
- 306 • at Stavanger kommune skal bruke sin markedsrett til å utøve en bærekraftig
- 307 anskaffelsespolitikk.
- 308 • føre videre kravet om fornybar oppvarming i lokaler kommunen leier.
- 309 • fortsette arbeidet for bruk av landstrøm for supply-båter og utrede mulighet for
- 310 landstrøm til cruiseskip.
- 311 • sikre bedre luftkvalitet i sentrum, blant annet ved å vurdere piggdekkavgift.
- 312 • fortsatt legge til rette for fordeler for elbil jamfør nye statlige retningslinjer.
- 313 • arbeide for å etablere flere ladestasjoner utenfor parkeringshus.

314
315
316
317

318 **Den grønne byen: Stavangers regionale utfordringer**

319
320

320 **Situasjonen i dag**

321 Stavanger er sentrum i en region som har opplevd en rivende vekst over mange år. Til
322 sammen bor det ca. 240.000 mennesker i Sandnes, Sola, Randaberg og Stavanger. Selv
323 om situasjonen i næringslivet for øyeblikket er usikker, forventes fortsatt vekst i
324 folketallet.

325

326 En videreutvikling av disse områdene på en miljøriktig og fremtidsrettet måte må være
327 et felles ansvar, både hva gjelder bolig, næring, transport og jordvern.

328

329 **Utfordringer**

330 Venstre mener at ryggraden i et fremtidsrettet kollektivsystem i Stavanger, Sandnes og
331 regionen rundt må være rask, pålitelig og ha hyppige avganger. Det betyr at den må
332 bestå av en kombinasjon av jernbane og buss, samt enten T-bane, monorail eller bybane.
333 I tillegg må man satse på gang- og sykkelveier.

334 Bolig -og næringsutvikling skal primært foregå langs kollektivaksene og ved kollektive
335 knutepunkt. Venstre lanserer Ullandhaugvisjonen i dette programmet som både består
336 av universitetsutbygning, sykehusutbygging og storstilt skinnbasert kollektivsatsning.
337 I den «skinnegående visjonen» ser vi for oss at Ålgårdbanen ikke bare knyttes til
338 eksisterende infrastruktur, men knyttes sammen med Ullandhaug og på sikt skal ha
339 endestasjon i Randaberg.

340

341 Landets kanskje beste matjord ligger i vår region. Vi har et stort ansvar for å forvalte
342 denne til beste for nåværende og kommende generasjoner. Venstre vil alltid at hensynet
343 til jordvern skal tillegges stor vekt ved utbygging..

344

345 Venstre mener at det å videreutvikle byområdet på en miljøriktig og framtidsrettet måte
346 er et felles ansvar for alle storbyområdets kommuner og vil støtte alle former for
347 forpliktende demokratisk samarbeid kommunene i mellom.

348

349 Venstre mener at en sammenslåing av Stavanger og nabokommunene er den beste
350 måten å styrke arbeidet med å ivareta disse viktige hensynene.

351

352 Mange av satsningsområdene under dette kapitlet er både et kommunalt og
353 interkommunalt ansvar. Derfor vil noe av punktene bli omtalt i begge kapitlene.

354

355 **Venstre vil:**

- 356 • arbeide for kommunesammenslåing på Nord-Jæren. Venstre ser
- 357 kommunesammenslåing på Nord-Jæren som den beste løsningen på de store
- 358 utfordringene regionen står ovenfor.
- 359 • arbeide for økt kollektiv- og sykkelandel.
- 360 • satse på sykkelveier.
- 361 • ha en restriktiv parkeringspolitikk.
- 362 • Ha et godt busstilbud med hyppige avganger til alle bydeler.
- 363 • arbeide for å la storbyregionen overta styringen av kollektivtransporten fra
- 364 fylkeskommunen. Dette vil gi regionen mulighet til å føre en offensiv
- 365 kollektivpolitikk, som for eksempel målrettede tilbud om rimelig buss, gode
- 366 tilbud for ungdom, og kraftig forbedret frekvens.
- 367 • arbeide for en restriktiv jordvernpolitikk.
- 368 • arbeide for interkommunal IT-avdeling.
- 369 • vurdere et nytt kollektivknutepunkt i Forusområdet.
- 370 • gjennom en aktiv eierstrategi forvente at interkommunale selskaper sikrer å
- 371 fremme bærekraftige utvikling og fremmer miljøteknologiske løsninger.
- 372 • arbeide for at Ålgårdsbanen gjenåpnes.
- 373 • bygge undergang i forbindelse med Revheim kirke, Revheim ungdomsskole og
- 374 forsamlingshus.

375

376

377

378 **Den grønne byen: Stavanger sentrum og Trehusbyen**

379

380 **Situasjonen i dag**

381 Venstre vil være garantisten for at det historiske i sentrum tas vare på. Stavanger
382 sentrum er det viktigste området for byens identitet, med middelalderbyen, Domkirken
383 og den sentrumsnære trehusbebyggelsen.

384

385 Vi vil sikre at den historiske bebyggelsen vernes. Sentrum skal være levende og
386 attraktivt for handel, næringsliv, arbeidsplasser, opplevelser, kultur og turisme. Vi har
387 en helt unik sentrumskerne i europeisk sammenheng. Det forplikter.

388

389 **Utfordringer**

390 Vi ønsker fornyelse, vi ønsker en fortetting og en vekst, men det må skje uten å ødelegge
391 det historiske og unike i Stavanger. Venstre ønsker å legge til rette for varehandel i
392 sentrum, og ønsker velkommen tiltak som kan gjøre det mer attraktivt.

393

394 Venstre vil være garantisten for det kulturelle uttrykk trehusbyen er og som gjør
395 Stavanger forskjellig fra mange andre byer. Kulturminneplanen, som forteller om
396 Stavangers arkitektoniske og historiske kvaliteter, skal legges til grunn for
397 byplanlegging som skjer. På områder der det kan tillates ny bebyggelse skal det stilles
398 strenge krav til at denne er tilpasset den eksisterende i forhold til materialvalg og
399 volum.

400

401 Venstre vil at Nytorget skal bevares og videreutvikles raskt og skal være en pådriver for
402 at ikke prosessen tar for lang tid. Jugendmuren og trærne må bevares. Det er viktig å
403 revitalisere området i et urbant perspektiv.

404

405 Tinghusplassering er i stor grad knyttet til konseptvalgutredningen som er vedtatt.
406 Nytorget kan være en aktuell plassering. Sikkerhet og omfang er avgjørende. Dersom
407 tinghuset må ha en grunnflate bestående av området fra Langgata til Bergelandsgata, er
408 andre aktuelle områder Lagårdsveien, Paradis Nord eller Jernbaneområdet i sentrum.

409

410 Det er et stort potensial i Paradis. Paradis Nord skal de neste årene reguleres. Vi ønsker
411 å gjøre området til et av byens aller mest moderne og attraktive områder, både for
412 boliger, næring og opplevelser. Det kan også være aktuelt å regulere for offentlige bygg -
413 kommunale så vel som statlige.

414

415 Venstre skal skape en ny sentrumsbydel i Paradis.

416

417 Vi vil anlegge en sammenhengende grønn promenade fra Hillevåg til sentrum. Slik at
418 turveien langs fjorden forlenges fra Hillevåg til sentrum.

419

420 Sentrumsplanen er nå lagt ut til høring. Venstre avventer de politiske føringene til
421 høringsrunden er over. Vi understreker at det er det historiske sentrum som skal være
422 premissleverandøren for sentrums utvikling. Selvsagt skal det være åpning for
423 byfornyelse og nye tiltak, men Stavanger sentrum skal bevares som den juvel det
424 fremstår som blant norske byer.

425

426

427 **Venstre vil**

- 428 • videreutvikle og styrke Stavanger sentrum som bolig-, nærings-, handels- og
- 429 opplevelsessenter.
- 430 • arbeide for at Stavanger videreutvikles som trehusbyen.
- 431 • aktivt profilere det særpreget som ligger i at Stavanger er Europas største
- 432 sammenhengende trehusby.
- 433 • anbefale utvidet bruk av arkitektkonkurranser i prosjekter som er av særlig
- 434 betydning for byen.
- 435 • at Jorenholmen parkeringsanlegg rives og at det skal arrangeres
- 436 arkitektkonkurranse om framtidig bruk av området.
- 437 • erstatte parkeringsplassene på Jorenholmen og etablere byhallen parkering eller
- 438 tilsvarende under Bergeland.
- 439 • reetablere ordningen med et rehabiliteringsfond avfor private bygninger i
- 440 trehusbyen.
- 441 • fortsette arbeidet med effektiv brannsikring i trehusbyen.
- 442 • sikre verneverdige bygninger mot forfall og ta i bruk lovverkets tilgjengelige
- 443 virkemidler for å hindre dette.
- 444 • se til at Byparken forvaltes på grunnlag av dens historie som det eldste kjente
- 445 hage- parkanlegget i Norge. Det skal ikke tillates noen store grep som endrer
- 446 parkens uttrykk.
- 447 • at det offentlige uterom skal være tilgjengelig for alle uansett funksjonshemming,
- 448 altså må reglene om universell utforming også gjelde byens uterom.
- 449 • se til at uterommene har tilstrekkelig antall benker som sikrer gode
- 450 oppholdsmuligheter.
- 451 • sikre tilstrekkelig med søppelspann i sentrum og friområdene.
- 452 • øke driftsmidlene til renhold av det offentlige uterom.
- 453 • områder som ikke benyttes til havneformål skal etter en gjennomgang
- 454 tilbakeføres fra Stavanger interkommunale havn IKS til kommunen.
- 455 • det skal opparbeides "superlekeplasser" i sentrum og sentrumsnære områder,
- 456 gjerne slik at noen av apparatene er tilrettelagt for alle aldersgrupper.
- 457 • rehabilitere gamle fontener og etablere nye; Vann skaper trivsel.
- 458 • sørge for realisering av en fungerende og attraktiv El-bysykkelordning. Få på
- 459 plass ladestasjoner på UiS og Jåttå og på sikt gjøre ordningen mer tilgjengelig for
- 460 kommunens ansatte.
- 461 • tilrettelegge for større antall studentboliger og øke utnyttelsegraden på
- 462 campusområdet, samt bygge studentboliger i sentrale deler av byen.
- 463 • videreføre kommunal ordning med forskuttering av studentboliger.
- 464 • styrke byantikvarens mandat og rolle.
- 465 • utvide Blå Promenade slik at den strekker seg fra Nye Tou til konserthuset.
- 466 • anlegge en sammenhengende grønn promenade fra Hillevåg til sentrum
- 467 • at levekårsundersøkelsen skal brukes som et verktøy også i
- 468 byutviklingspolitikken.

469
470
471
472

473 **Den grønne byen: Boliger og næringsarealer**

474

475 **Situasjonen i dag**

476 Venstre vil sørge for at innbyggerne i Stavanger også i framtiden har et godt bomiljø og
477 tilgang til gode og nære friområder. Det er viktig at det bygges nok boliger av forskjellige
478 typer som tilfredsstillende de behov ulike mennesker og familier har. Nye boligområder
479 skal ha høy kvalitet, det må sikres gode lekeområder for barn og tilstrekkelig med
480 grøntarealer.

481

482 Ved å tilrettelegge infrastruktur samt reguleringsmessig holde boligområder på ønsket
483 avstand gir vi virksomhetene nødvendig spillerom.

484 Venstre er garantisten for en bærekraftig, sunn og solidarisk boligpolitikk, slik at flest
485 mulig som vil også kan bosette seg i Stavanger.

486

487 For å stimulere til mer sykling i lokaltrafikken og mindre bilkjøring, vil Venstre at
488 trafikkarealene i de nye boligområdene skal prioritere gående og syklende.

489 Trafikkarealene må utformes slik at hurtigsyklister, vanlige syklist, gående og barn på
490 vei til og fra skolen kan ferdes trygt i forhold til hverandre og for biltrafikken i området.

491

492 **Venstre vil:**

493 • sikre god tilgang på boliger av varierende type. Venstre vil arbeide spesielt for å
494 få realisert nye boligområder i og omkring Forus for dermed å redusere behovet
495 for persontransport.

496 • at det skal legges til rette for bygging av forskjellige boligtyper i
497 transformasjonsområder. Disse skal ha gode store lekearealer for barn og
498 tilstrekkelig med grønne lunger.

499 • sikre de sjønære næringsarealene på Buøy, Hundvåg, Tastasjøen og Dusavik. Det
500 skal ikke tillates ny boligbebyggelse så nært at virksomhetene ikke sikres gode
501 rammebetingelser.

502 • sikre studentaktivitet i sentrum i tillegg til campus Ullandhaug.

503 • utrede kulvert(er) over motorveien fra Schancheholen til Auglendstunnelen.
504 Dette vil gi grøntareal til friluftsliv for hele byens befolkning og bedre luft- og
505 støyforhold for beboere på Auglend, samt gi mulighet for nye trivelige
506 boligområder.

507 • Vedlikeholde kommunale veier og at sykkelstier forbedres.

508 • Prioritere trafiksikkerhetsarbeidet i Stavanger, særlig i spesielt ulykkeutsatte
509 områder. Venstre støtter nullvisjonen som slår fast at det ikke skal gå liv tapt i
510 trafikken.

511 • Fortsette arbeidet med å sikre skoleveiene i bydelene.

512 • Arbeide for etablering av Kvernevik lokalsenter med bydelshus, nye boliger og
513 nytt helsesenter.

514 • Arbeide for å etablere jordkabler i nye utbyggingsområder i Madla.

515 • Ha en utredning av tunnel under Hafrsfjord blant annet for å ivareta det
516 historiske innseilingspunktet.

517 • Dersom bro over Hafrsfjord velges skal det sikres tilstrekkelig seilingshøyde

518 • Ønsker å gjøre Paradis Nord til et av byens aller mest moderne og attraktive
519 områder, både for boliger, næring og opplevelser.

520 • Utvikle friområde med aktivitetsområder i Emmaus.

521 **Den grønne byen: Naturen og de grønne områdene:**

522

523 Stavanger trenger parker, elver, vann, badeplasser og friluftsområder som er tilrettelagt
524 for flest mulig. Vi ønsker å utvikle våre grønne lunger. Våre grøntområder skal være
525 attraktive for blant annet mosjonister, naturelskere og foreldre som triller en
526 barnevogn. Å kunne ta en pause fra byens støy og nyte naturens ro handler om å øke
527 livskvaliteten for mange.

528

529 Den nye oasen Mosvatnet-Vålandsparken skal bli Stavangers svar på Central Park. En
530 park for alle generasjoner i Stavanger. En park for lek, naturopplevelser og stillhet.
531 Vi har også et ansvar for å bevare artsmangfoldet i våre grøntområder og beskytte dem
532 mot inngrep. Når byen vokser må det biologiske mangfoldet tas hensyn til

533

534 **Venstre vil:**

- 535 • sikre gjennomføring av friområdeprosjektet.
- 536 • skape Mosvatnet bypark. Lokket over motorveien vil skape en sammenhengende
537 park fra et nyoppusset Vålandstårn til Mosvatnet.
538 En park for barn, for mosjonister og for alle som vil nyte naturen i en viktig grønn
539 lunge.
- 540 • sørge for å følge opp og iverksette kommunens disposisjonsplan for Vannassen
541 friområde, og
- 542 • legge spesielt vekt på vern av rødlisteartene i området.
- 543 • sikre godt vedlikehold av byens parker og friområder, slik at disse fremstår
544 innbydende for publikum.
- 545 • sikre områder med viktig biologisk mangfold gjennom å regulere disse til
546 naturvernområder.
- 547 • Videreutvikle Ullandhaug økologiske gård.
- 548 • motarbeide alle planer som gir risiko for ytterligere tap av artsmangfold.
- 549 • lage en handlingsplan for opprydning av sentrumsnære sjøområder.
- 550 • vurdere å leie ut friområder til landbruksformål der det er aktuelt.
- 551 • at de gjenværende ubygde arealene rundt Store Stokkavann i tillegg til Gimle
552 Gård skal vernes og ikke nedbygges.
- 553 • at det skal legges til rette for badesteder ved store Stokkavann som kan
554 kombineres med vannets formål som krisevannforsyning.
- 555 • sikre at kommunens badeplasser har tilfredsstillende badevannskvalitet.
- 556 • sikre bygging av planlagte sammenhengende turstier. Disse skal tilpasses
557 kulturlandskap og terreng.
- 558 • arbeide for å få gangsti rundt Jåttånuten
- 559 • opparbeide gangsti i Gauselvågen
- 560 • at byens viktigste friområder skal skjermes mot uønsket støy.
- 561 • sikre tilgjengeligheten til Stavangers skjærgård – byøyene - og være svært
562 restriktive med å tillate bygninger i strandsonen som kan hindre folks ferdsel.
- 563 • etablere et miljøvennlig båttilbud mellom Hundvåg og sentrum.
- 564 • at større deler av det militære området på Ulsnes skal søkes frigitt til friområde.
- 565 • si nei til bro til Vassøy. Det skal sikres parkeringsplasser tilgjengelig i sentrum for
566 beboere på byøyene.

- 567 • utfordre Sandnes, Sola og Randaberg til kappestrid om hvem som klarer å øke
- 568 andel syklistene og andel reisende med kollektive transportmidler, mest i neste
- 569 periode.
- 570 • opprette en kommunal støtteordning for urban birøkting.
- 571 • øke bevisstgjøringen ved valg av nytteplanter, både for kommunale
- 572 beplantninger og for private aktører.
- 573 • gjennom reguleringsplaner legge til rette for grønne bygg, bygg som i tillegg til å
- 574 være energieffektive lages med beplantning.
- 575 • tilrettelegging for flere skolehager.
- 576 • sikre tilstrekkelig belysning på offentlige gangstier/ turveier.
- 577 • at det etableres flere lokale hundeluftegårder.
- 578 • ruste opp hundegården på Åsen, blant annet med belysning.
- 579 • opprettholde dagens kolonihager.
- 580 • opprettholde støtten til dyrebeskyttelsen og arbeide for dyrenes velferd og
- 581 rettigheter, samt utarbeide en rottebekjempelsesplan.
- 582 • utvide dagens helårlige hundepark i Sørmarka til å gjelde hele Sørmarka sør.
- 583 Dette må gjøres på en måte som sikrer lokal gårdsdrift.
- 584 • etablere et eget nytt felt på motorveien som er forbeholdt kollektivtrafikk.
- 585 • følge opp kulturminneplanen.
- 586 • stimulere til beplantning av nyttevekster som sikrer livsgrunnlaget for bier og
- 587 andre nytteinnsjekter.
- 588 • tilrettelegge for økt dyrkning av spisbare vekster i offentlige rom og oppfordre til
- 589 det samme for private (hager, terrasser, med mer).
- 590 • anvende prinsippene fra Urban Gardening i videreutvikling av Stavanger som
- 591 grønn by, for eksempel ved å plante bærbusker og frukttrær istedenfor
- 592 prydbusker og trær, utnytte tak til grønne felles takterrasser.
- 593 • redusere bruken av veisalt.

594
595
596

597 **Den sosiale byen: Sosialt ansvar, helse og omsorg**

598
599

599 **Situasjonen i dag**

600 Stavanger Kommune bruker nærmere tre milliarder kroner på det totale helse- og
601 sosialtilbudet. Det utgjør omtrent halvparten av bykassen. Nesten halvparten av
602 kommunes ansatte arbeider innen dette feltet. Det er et stort og mangfoldig
603 tjenestetilbud. Vi kan være stolt av tilbudet. I det siste er det reist spørsmål omkring
604 kvalitetsbegrepet, ikke minst i eldreomsorgen. Venstre vil nettopp at neste periode skal
605 handle mer om kvalitet i tjeneste. Det handler om tilstrekkelig kompetente ansatte, om
606 kvalitetsplaner og gode tjenester.

607

608 Venstre mener det enkelte menneskets mulighet til å leve et godt liv må være målet for
609 samfunnet. Mennesker er ulike, har forskjellige behov og ønsker ulike løsninger.

610 Velferdstilbudene må alltid bygge på respekt for det enkelte menneskes integritet og i
611 større grad tilpasses den enkeltes ønsker og behov.

612 Som brukere skal vi kunne stille krav om mer fleksible og individuelt tilpassede

613 tjenester som skal være tilgjengelige når vi trenger dem. For Stavanger Venstre er et

614 individ som henvender seg til det offentlige for å be om hjelp en borger, et
615 medmenneske, og ikke en klient.

616
617 Venstre mener at en stor utnyttelse av denne teknologien handler om at eldre kan bo
618 lengre hjemme hvis det er ønskelig. Vi vil unngå at teknologien blir inhuman og vi vil
619 sikre at personvernet er tilstrekkelig ivaretatt. Teknologien skal alltid være et
620 supplement.

621

622

623 **Utfordringer**

624 Mange av innbyggerne i Stavanger er helt avhengige av at vi har et godt tjenestetilbud.

625 En kommune blir bedømt nettopp ut fra hvilke tjenester vi har til de av innbyggerne
626 våre som er avhengig av omsorgstjenester. Det nytter ikke å score høyt på kultur og
627 tilrettelegging for næringsliv, hvis vi scorer lavt på nivå av omsorgstjenester.

628 Mye av omsorgssektoren handler om tilbudet som gis de eldre, psykisk syke,
629 rusavhengige, funksjonshemmede og utviklingshemmede.

630 Vi tror at det i de neste årene må satses mer på bofelleskap, demenslandsbyer og andre
631 boformer for eldre fremfor nye, tradisjonelle sykehjems plasser

632

633 Vi vil tenke nytt om rusomsorgen og vil bl.a. vurdere innføring av brukerrom
634 (sprøyterom). Et brukerrom (sprøyterom) vil blant annet bidra til at det skjer mindre
635 rusing knyttet til bomiljøer, at vi kan redusere antall overdosedødsfall og sikre daglig
636 kontakt mellom misbrukerne og hjelpeapparatet.

637

638 Vi vil med fornyet kraft redusere barnefattigdommen så langt vi makter. Vi mener at
639 dersom barnetrygd ikke er en del av beregningsgrunnlaget/sosialhjelp vil det være det
640 enkelttiltaket som vil hjelpe best på økonomien. Det vil koste, men vi er villig til å satse.
641 Det kan være hensiktsmessig å prøve ut ordningen i en eller flere bydeler først.

642 For Stavanger Venstre er det åpenbart at forskjellige innbyggere har ulike behov. Tilbud
643 og ytelser som brukere mottar må derfor i størst mulig grad tilpasses den enkelte. Det
644 skal alltid legges til grunn en totalvurdering av hvilket hjelpenivå som er det beste,
645 tilrettelegging og veiledning, hjemmebasert omsorg eller bofelleskap/sykehjem.

646

647 Kommunen er, og vil i framtiden i enda større grad være, avhengig av frivillige
648 organisasjoner og enkeltpersoner sin innsats. Frivillighetsmelding må oppdateres
649 jevnlig. Venstre vil legge til rette for et nært og forpliktende samarbeid med de frivillige
650 organisasjonene. Byen vil være avhengig av den ressurs som pårørende og frivillige
651 organisasjoner representerer for et godt kvalitativt liv

652

653 Vi har de siste årene opplevd at varslere ikke føler seg ivaretatt og at alvorlige hendelser
654 ikke blir fulgt opp i tilstrekkelig grad. Bystyret har i sist periode arbeidet aktivt med
655 «Plan for etikk og varsling» Venstre ønsker å gå videre i arbeidet og ønsker at en eksternt
656 frittstående undersøkelseskommisjon utredes.

657

658 Formålet er å sikre at ulike alvorlige hendelser blir undersøkt uavhengig av dagens
659 ordninger. Det vil gi nødvendig trygghet for at sakene faktisk følges opp. Det vises til
660 regjeringens arbeid med opprettelsen av et statlig utvalg med fokus på alvorlige
661 hendelser eller mistanke om lovbrudd i helse- og omsorgstjenesten.

662

663 I et kommunalt, eventuelt interkommunalt perspektiv, er det naturlig å se på saker som:

664

665 - Overdosedødsfall blant narkomane som har tjenester fra kommunen(e)

666 - Mistenkelige dødsfall i kommunale boliger mm

667 - Varsling om mistanke om alvorlige hendelser og «nestenulykker» innen
668 institusjon/hjemmetjenester

669 - Mobbesaker i skolen

670 - Alvorlige varslingssaker skal også kunne meldes direkte til kommisjonen

671

672 Kommisjonen skal ha en solid faglig forankring innen ulike områder. Det er naturlig at
673 sammensetningen av kommisjonen består av en fast gruppe supplert med fagpersoner
674 avhengig av problemstilling.

675

676 Kommisjonen bør være et pilotprosjekt over fire år og det skal søkes statlig støtte.

677

678 **Venstre vil:**

679

680 • at alle som kontakter NAV i kommunen skal ha rett til å bli behandlet med
681 verdighet og respekt. Det skal være mulig å forholde seg til samme saksbehandler
682 gjennom hele saksgangen.

683 • at NAV-kontorene (helse- og sosialkontorene) skal utvide åpningstiden til
684 klokken 19.00 én dag i uken.

685 • at det skal opprettes en akutt-telefon i helger og høytider hvor mennesker som
686 trenger hjelp får dette. Akutt-telefonen skal også betjene akutte tilfeller hvor det
687 er behov for kommunens omsorgstjenester og fungere som en krisetelefon for
688 pårørende.

689 • at mennesker som opplever akutt sosial nød kan henvende seg til kommunen
690 også utenfor kontortid. Det skal vurderes nærmere hvilke ordninger som kan
691 sikre dette.

692 • at fattigdomsplanen skal revideres årlig, og ha et spesielt fokus på
693 barnefattigdom.

694 • at aktivitetstilskuddet til barn skal økes etter behov.

695 • vurdere å ikke legge barnetrygd til grunn for beregning av sosialhjelpssatsene.

696 • arbeide for å øke sosialhjelpssatsene.

697 • at det skal brukes nødvendige ressurser på å legge forholdene til rette for en
698 trygg alderdom. Dette kan skje ved at det legges til rette for boliger og bomiljø
699 tilpasset eldres behov. Bokollektiv-løsninger kan gi et sosialt fellesskap som kan
700 erstatte nettverket man mister når man må flytte fra egen bolig.

701 • at eldreomsorgen skal ha kapasitet til å møte dem som rammes av
702 alderdomssvekkelse og sykdommer. Venstre vil sikre at det er tilstrekkelige
703 plasser ved sykehjem og omsorgsboliger.

704 • styrke kvalitet og finansiering av eldreomsorgen. Arbeide for å gjøre
705 finansieringsordninger bedre.

706 • utrede alternative ordninger til dagens bestiller-/utførermodell innen
707 levekårsfeltet.

708 • følge opp prioriteringene i Omsorg 2025, men i den videre satsningen øke
709 bygging av bofellesskap for eldre syke, demenslandsbyer etc.

710 • at det skal legges fram en egen plan for aktivitetstilbud ved sykehjemmene slik at
711 beboerne gis en meningsfylt hverdag.

- 712 • dagens sentralkjøkken skal ikke utvides/bygges nytt. Sykehjem som har egne
- 713 kjøkken skal kunne beholde det hvis virksomheten selv ønsker det.
- 714 • at det skal være dagsenterplasser ved alle sykehjem.
- 715 • bedre livsvilkårene for de alt for mange demente som lever hjemme alene, hos
- 716 pårørende eller i sykehjemsavdelinger som ikke er tilpasset deres spesielle
- 717 behov.
- 718 • omsorgsteknologi skal innføres der det er nyttig og forsvarlig.
- 719 • at det skal være lett å få avlastning og hjelpemidler. Pårørende som ønsker det
- 720 skal få tilrettelagte ordninger som gjør det mulig å ta vare på sine nærmeste på
- 721 en velegnet måte. Trygghetsavdelingen skal opprettholdes.
- 722 • at det innføres en fast ordning for pårørende i sykehjem.
- 723 • at verdigheten skal stå i sentrum også ved livets slutt – det palliative arbeidet ved
- 724 sykehjemmene skal styrkes.
- 725 • arbeide for at mennesker med utviklingshemming skal få individuelt tilrettelagte
- 726 tjenester og botilbud i sitt nærmiljø dersom det er ønskelig.
- 727 • at det skal etableres flere boliger i løpet av neste periode for ulike målgrupper
- 728 som har krav på bolig. Vi vil arbeide for at det både bygges i privat og offentlig
- 729 regi.
- 730 • kommunen skal tilby differensierte botilbud for alle grupper som har rett på
- 731 kommunal bolig.
- 732 • at familier med psykisk utviklingshemmede barn og/eller sterkt fysisk
- 733 funksjonshemmete barn skal støttes i sin innsats og få gode tilbud om
- 734 avlastningsordninger.
- 735 • avlastningsordningene skal styrkes både i kommunal og offentlig regi.
- 736 • gjennomgå organiseringen av tilbudet som gis til brukere med utfordrende
- 737 adferd. Det skal være fokus på et best mulig faglig tilbud. Det er vesentlig at
- 738 brukerne og ansatte ikke utsettes for fare. Sterke, private fagmiljøer av kvalitet
- 739 skal også benyttes. Foreldre skal kunne velge om tjenesten skal være kommunal
- 740 eller privat.
- 741 • arbeide for at nybakte foreldre til funksjonshemmede barn får raskt tilgang til en
- 742 kontaktperson med kompetanse om hvilke tjenester og tilbud som finnes
- 743 tilgjengelige.
- 744 • at det skal være gode og fleksible ordninger for foreldre med funksjonshemmede
- 745 barn. Dersom kommunen ikke har tilstrekkelige tilbud, skal private godkjente
- 746 løsninger brukes.
- 747 • det skal tilstrebes fritt brukervalg så langt som mulig. Vi vil ha en gjennomgang
- 748 av dagens praksis for å sikre et slikt valg bedre enn i dag.
- 749 • videreutvikle ordningen med kommunepsykologer som skal ha et terapeutisk
- 750 ansvar for barn og unge som sliter med psykiske vansker og lidelser.
- 751 • være garantist for at støtte- og bistandssenteret Alternativ til Vold for mennesker
- 752 som opplever vold i nære relasjoner opprettholdes.
- 753 • Sikre at oppreisningsordningen for tidligere barnevernsbarn gjøres permanent.
- 754 • vurdere ny kommunal organisering av barnevernet f.eks. som kommunalt foretak
- 755 eller interkommunalt samarbeid. Dette er mulig dersom departementet vil
- 756 akseptere å samorganisere det statlige og kommunale barnevernet i regionen.
- 757 • styrke arbeidet overfor biologiske foreldre til barnevernsbarn.
- 758 • øke midler til tiltak og stillinger i det kommunale barnevernet.

- 759 • iverksette et prosjekt hvor overdosedødsfall undersøkes nærmere med mål om å
- 760 redusere antall dødsfall.
- 761 • arbeide for at tilbudet ved K46/unge med rusproblemer videreutvikles.
- 762 • opprette en døgnåpen rusakutt - et helse- og velferdstilbud for
- 763 rusmiddelavhengige.
- 764 • vurdere innføring av brukerrom (sprøyterom) i Stavanger.
- 765 • arbeide for videreutvikling av Krisesenteret.
- 766 • arbeide for et fortsatt nært og konstruktivt samarbeid med de frivillige
- 767 organisasjonene.
- 768 • videreutvikle Pårørendesenteret.
- 769 • videreutvikle ordningen med omsorgslønn.
- 770 • opprette flere helsesøsterstillinger/ utbygge skolehelsetjenesten først og fremst
- 771 gjennom et nasjonalt løft.
- 772 • styrke kriminalitetsforebyggende arbeid for ungdom.
- 773 • flere alkoholfrie arrangementer for unge (kulturskolen, speideren, frivillige
- 774 organisasjoner og idretten).
- 775 • opprette en ekstern undersøkelseskomisjon (se prosatekst over)
- 776 • Opprette frivilligsentraler i hver bydel.
- 777 • Tilrettelegge for gode sanitæranlegg med mer for tiggere i samarbeid med
- 778 frivillige organisasjoner.
- 779
- 780

781 **Den kompetente byen: Skolen**

782 **Situasjonen i dag**

783 Venstre er skolepartiet. Vi grunnla i sin tid den brede folkeskolen og ønsker en sterk

784 offentlig skole. Den enkelte elevs faglige, menneskelige og sosiale utvikling skal stå i

785 sentrum. Venstre ønsker at den offentlige skolen skal bli foretrukket av de aller fleste, og

786 at fri- og privatskoler skal være et supplement til denne. Steinerskolen, som tilbyr et

787 viktig pedagogisk alternativ, er et godt eksempel. Skolen må ha økonomiske rammer

788 som sørger for at den enkelte elevs læringsbehov imøtekommes.

789

790 Stavanger Venstre vil jobbe for at alle barn skal ha en trygg og god oppvekst i eget

791 nærmiljø med gode og fremtidsrettede skoler. En viktig oppgave for skolen er å bidra til

792 elevenes dannelse gjennom opplæring i toleranse, demokrati og samfunnsansvar.

793

794 Stavanger har en god skole og har hatt en langsiktig satsing på økt kvalitet i skolen.

795 Skolen er, som samfunnet for øvrig, i stadig endring. Satsing på kompetente lærere,

796 trygg skoleledelse, solid økonomi i skolesektoren og fremtidsrettede skolebygg er derfor

797 nødvendig. Blant de kommunale oppgaver er ansvaret for et godt skoletilbud til alle

798 viktig. Det er et ansvar Venstre tar på alvor, vi vil ha verdens beste skole i Stavanger.

799

800 Skolen skal gi elevene lærelyst og skaperglede, samt være en arena for kunnskap og

801 mestrings. Dyktige og motiverte lærere er nøkkelen til en god skole. Lærere og

802 skoleledere må få tilstrekkelig faglig oppdatering og tilbys videre- og etterutdanning.

803 Det må lages tid til arbeid med pedagogisk utviklingsarbeid og kontakt med elev og

804 hjem. Stavanger Venstre vil sette maksimumsgrense på hvor mange elever det skal være i en

805 gruppe, fordi dette er med på å fremme trivsel, helse og læring. Venstre ønsker å la

806 lærere få lov til å være lærere. Skolen må avbyråkratiseres og tidstyver må fjernes.

807 Tester i skolen skal først og fremst brukes for å hjelpe elever og lærere til å tilrettelegge
808 opplæringen bedre.
809 Stavangerskolen skal ha nulltoleranse for mobbing. Mobbing foregår på flere arenaer.
810 Skolen skal kartlegge og iverksette tiltak mot mobbing i samarbeid med foreldre og
811 andre relevante instanser.

812

813 **Utfordringer**

814 Skolen skal se den enkelte elev. Utfordringer skal fanges opp så tidlig som mulig.
815 Fortsatt satsing og videreutvikling av «Tidlig innsats» skal hindre at enkeltelever faller
816 utenfor og forebygge frafall i videregående skole. Venstre ønsker også å styrke
817 Stavangerskolens samarbeid med Stavangerbarnehagen og med videregående skoler.
818 Dette for å gjøre overgangene i hele skoleløpet lettere. Venstre ønsker flere
819 spesialpedagoger og flere helsesøstre i skolen.

820

821 Skolen er en av samfunnets viktigste institusjoner. Venstre ønsker å sikre at alle
822 innbyggere skal oppleve at skolen er et sted hvor læring skjer. Skolen har en naturlig og
823 sentral posisjon i nærmiljøet og skal være et naturlig samlingssted også utenom den
824 ordinære skoletid.

825

826 Stavanger er en internasjonal by. Vi huser den internasjonale skolen, den britiske skolen
827 og den franske skolen. Disse er positive innslag og representerer et viktig mangfold.
828 Kommunen skal også fremover legge vekt på vertskapsforpliktelsene. Stavangerskolen
829 har i dag et betydelig innslag av elever med andre morsmål enn norsk. Stavanger
830 Venstre vil – for å utnytte denne ressursen - videreutvikle språkundervisningen slik at vi
831 kan tilby undervisning i flere ulike fremmedspråk.

832

833 Johannes læringscenter er et viktig verktøy i språkopplæringen og inkluderingsarbeidet
834 av innvandrere i Stavanger. Stavanger har gjennom satsingen på Johannes læringscenter
835 vunnet pris for årets beste inkluderingskommune i 2014, og vi ønsker en videreutvikling
836 av den viktige rollen senteret har.

837

838 **Venstre vil:**

- 839 • bygge ny ungdomsskole i Østre bydel og planlegge ny ungdomsskole på Lassa.
- 840 • Ha gode og hensiktsmessige skolebygg. Sikre vedlikehold av eksisterende bygg.
- 841 • sikre en forsvarlig vaktmestertjeneste i skole og barnehage.
- 842 • videreføre at skolebyggene kan benyttes som nærmiljøsentre.
- 843 • styrke tilretteleggingen av systematisk videre- og etterutdanning av lærere,
844 gjerne gjennom et kompetanseår eller kompetansesemester.
- 845 • legge til rette for at lærerne får være lærere, det vil si at hverdagen skal preges av
846 det pedagogiske arbeidet.
- 847 • øke lærertetthet i skolen og ha ny klassenorm på 25 elever og maks grense på 28
848 elever.
- 849 • sørge for at leksehjelpen i skolen blir gitt der det er størst behov, og at de som gir
850 hjelpen skal være pedagoger.
- 851 • at alle elever skal oppleve mestring gjennom et godt læringsmiljø og tilpasset
852 undervisning.
- 853 • at kommunen skal videreføre det gode samarbeidet med KFU for å videreutvikle
854 hjem/skole-samarbeidet.
- 855 • prioritere flere rådgivere på ungdomstrinnet.

- 856 • styrke tilpasset opplæring for sterke elever.
- 857 • styrke leksehjelp i regi av frivillige organisasjoner.
- 858 • ha en kontinuerlig gjennomgang av tester og rapporter i skolen, med formål om å
- 859 redusere disse.
- 860 • følge opp styrket skoleledelse, slik at rektor gis mer tid til pedagogisk ledelse.
- 861 • etablere/opprettholde skolebibliotek/mediatek på samtlige skoler, og at det skal
- 862 utarbeides en helhetlig plan som sikrer minimumsstandarder (bøker, utstyr,
- 863 ansatte, med mer).
- 864 • følge opp arbeidet med skolegårdene. Det må legges til rette for fysisk aktivitet,
- 865 og skolegården skal kunne brukes av nærmiljøet etter skoletid.
- 866 • utarbeide et pilotprosjekt «Ungdom i aktivitet» ved å legge til rette for nye
- 867 aktiviteter i friminuttene.
- 868 • åpne for at ungdomsskoler som ønsker det, og har nødvendig kompetanse, kan
- 869 undervise i flere fremmedspråk.
- 870 • at Stavanger skal søke om fritak av karakterer i valgfag. Dette som et
- 871 pilotprosjekt for å hindre frafall i videregående skole.
- 872 • Dagens ordning med fritt skolevalg opprettholdes.
- 873 • ha økt oppmerksomhet og målrettet arbeid mot elever som opplever
- 874 skolevegring og mobbing.
- 875 • prioritere oppfølging av fravær i ungdomsskolen.
- 876 • ha nulltoleranse for alle former for mobbing i skolen.

877

878 **Den kompetente byen: Barnehage**

879

880 **Situasjonen i dag**

881 Stavanger tilbyr gode barnehager. Vi har full dekning etter lovens definisjon. Imidlertid
882 har vi ikke nok barnehageplasser til alle som ønsker det. Vi har et godt samspill mellom
883 private og kommunale barnehager. Venstre er for reell full barnehagedekning for alle 1-
884 åringer, men det må regjeringen og Stortinget eventuelt vedta.

885

886 Stavangerbarnehagen trenger flere pedagoger. Venstre ønsker å sikre at kommunen er
887 en attraktiv arbeidsgiver med en offensiv rekrutteringspolitikk. Slik sikrer vi økt
888 pedagogtetthet. Fagutdanning av assistenter i kommunale barnehager er viktig.

889

890 Venstre ønsker full dekning av barnehageplasser i bydelene og der foreldrene ønsker
891 barnehageplass. Kort vei til barnehagen gir gevinster for både miljø og den enkelte
892 familie. Det reduserer også trafikken. Det er fornuftig politikk å sikre full dekning i hver
893 bydel, men det kan ta tid. Venstre skal fortsette å jobbe for en solid barnehagebruksplan
894 som sikrer god utvikling.

895

896 Stavanger Venstre mener det er viktig at de private barnehagene fortsatt sikres gode
897 økonomiske vilkår. Samarbeidet mellom de private barnehagene og kommunen skal
898 videreutvikles.

899

900 Stavangerbarnehagens utearealer skal være en god arena for lek, utvikling og mestring.
901 Tidlig kartlegging av barn med tanke på å sette inn forebyggende innsats skal
902 videreutvikles. Venstre ønsker at det er et godt tilbud av spesialister til barn i

903 barnehagealder som har utfordringer. Ved tidlig hjelp kan de få et bedre skoleløp.
904 Venstre ønsker et tett samarbeid mellom barnehage, skole og helsetjeneste i kommunen.

905
906

907 **Venstre vil:**

- 908 • sikre god kvalitet i barnehagene, blant annet gjennom økt pedagogisk
- 909 kompetanse.
- 910 • øke bemanningen.
- 911 • tilby utdanning til ufaglærte assistenter.
- 912 • tilby kursing til assistenter for å utvikle assistentrollen.
- 913 • ha ordning om søskenmoderasjon.
- 914 • sikre gode leke- og uteområder.
- 915 • stimulere til at barnehagene kan ha ulike profiler, eksempelvis naturbarnehage
- 916 og musikkbarnehage.
- 917 • arbeide for at alle får tilbud om barnehageplass i egen bydel.
- 918 • arbeide for at alle 1-åringer får et reelt barnehagetilbud, blant annet gjennom
- 919 påvirkning overfor statlige myndigheter.
- 920 • vurdere to barnehageopptak i året.

921
922

923 **Den kompetente byen: SFO**

924

925 **Situasjonen i dag**

926 SFO-tilbudet skal være et frivillig og godt fritidstilbud. Venstre ønsker ikke at SFO skal
927 utvikles til en heldagsskole, men være et kvalitetstilbud for alle barn. Venstre ønsker en
928 SFO for allsidig lek og sosialt samvær. Et tett samarbeid med frivillige lag og
929 organisasjoner er også viktig for å sikre varierte og mangfoldige tilbud til alle barn.
930 Venstre ønsker også at kulturskoletilbudet i SFO-tiden styrkes og utvides.

931
932

933 **Venstre vil:**

- 934 • at SFO organiseres til et nærmiljøsentert der alle barn har plass. Lokalene må
- 935 brukes aktivt til andre positive aktiviteter på ettermiddag, kveldstid og helger for
- 936 nærmiljøet.
- 937 • at SFO skal ha differensierte priser og åpningstider.
- 938 • at SFO har et innhold.

939
940

941 **Den kulturelle byen: Kunst og kultur**

942

943 Et mangfoldig og skapende kulturliv er uunnværlig i et liberalt samfunn. Venstre mener
944 at kjennskap og kunnskap til kunst og kulturuttrykk gjør innbyggerne bedre rustet til å
945 delta i debatt og samfunnsutvikling og øker deres livskvalitet.

946

947 Varierte og gode kulturopplevelser er viktige for at Stavanger skal være en attraktiv by å
948 bo og arbeide i. Stavanger Venstre fremhever likevel at kulturlivets mange uttrykk har
949 en egenverdi som ikke kan måles i penger. Stavanger har sterke kulturinstitusjoner
950 innen kunst, musikk, museum og teater. Disse institusjonene er bærebjelker i vårt lokale

951 kulturliv og skal sikres gode rammevilkår. Stavanger har også et sterkt folkelig kulturliv
952 som kommer til uttrykk gjennom byens festivaler.

953

954

955 **Situasjonen i dag**

956 Kultur har vært et tverrpolitisk satsningsområde de siste ti årene. Byen har teater,
957 symfoniorkester, ulike museer, gallerier, bibliotek, bydelshus etc. Stavanger kommune
958 har også en egen Kultur- og idrettsplan med klare tiltak og prioriteringer.

959 Kulturlivet i byen er variert. Det finnes rom både for amatører og utøvere på høyt
960 profesjonelt nivå. Frivillighet har en viktig posisjon i byens kulturliv. For Venstre er det
961 viktig at interesse og engasjement for kunst og kultur stimuleres. Kunst og kulturelle
962 uttrykk er viktig for samfunnsutvikling. De legger grunnlag for meningsbrytning, dialog
963 og debatt om samfunnet vi lever i. De utfordrer om innhold, meninger, holdninger, moral
964 og menneskesyn. Derfor vil Venstre være en stødig partner og støtte for byens
965 kulturaktører.

966

967 **Satsingsområder**

968 Kommunen har kjøpt gamle Tou bryggeri og det forplikter. Ferdigstillelse av Tou som
969 sentralt kultursenter i Stavanger skal prioriteres. Innholdet skapes av utøverne, men
970 kommunen skal være en forutsigbar og ansvarlig premissleverandør for å skape gode
971 rammer til deres virksomhet.

972

973 Stavanger er en internasjonal by som skal ha en gjennomtenkt minoritetspolitikk. Et
974 bidrag til å fremme gjensidig toleranse og respekt er å styrke kunnskapen om forholdet
975 mellom majoritets- og minoritetskulturene. Det er helt grunnleggende for at nye
976 medborgere skal kunne ta del i samfunnslivet på lik linje med andre, og at kunnskapen
977 om norsk kultur og språk styrkes. Byens kulturtilbud og representasjon i byens sentrale
978 kulturinstitusjoner skal reflektere samfunnets mangfold.

979

980 **Utfordringer**

981 Kulturlivet har ofte sin egen dynamikk hvor nye tiltak og ideer yngler uavhengig av
982 planer og vedtak. Det er helt avgjørende at kommunen følger globale og europeiske
983 utviklingstrekk. Bare slik kan vi være i forkant.

984 Det er viktig å sikre vitalitet og spennvidde i kulturlivet. Den offentlige kulturpolitikken
985 skal bidra til dette selv i økonomisk vanskelige tider. Kulturpolitikken må støtte
986 kunstnere, kulturbedrifter og -institusjoner. Disse har ifølge en liberal oppfatning en
987 særlig verdi ved at de er organisert uavhengig av det offentlige.

988

989 Bydelshusene er et viktig tilbud for det lokale og frivillige kulturlivet. De må sikres
990 nødvendige midler til vedlikehold. Både bygningsmasse og interiør er så slitt at
991 oppussingsbehov må kartlegges.

992

993 For Venstre er det viktig å lytte til barn og ungdoms ønsker og behov for hva et
994 mangfoldig kulturliv skal være. Venstre vil være initiativtaker til at en slik dialog
995 opprettes. Ungdommens bystyre vil være sentral i dette arbeidet.

996

997 Stavanger kulturskole er et faglig og pedagogisk ressurscenter. Kulturskolen er en
998 sentral del av Bjergstedvisjonen og en naturlig samarbeidspartner for andre skole- og
999 kulturaktører. Kulturskolen underviser barn og ungdom i musikk, billedkunst, dans og

1000 teater. Venstre ønsker å bidra til at ventekøene reduseres. Vi ønsker en helhetlig
1001 vurdering av Kulturskolens pedagogiske planer for å avdekke hvor ventelister oppstår
1002 og hvilke avdelinger som har ledige ressurser. Vi ser at musikkdelen av Kulturskolen er
1003 veldig ettertraktet, mens visuell kunst har uutnyttet potensial.

1004 **Venstre vil:**

- 1005 • videreutvikle de etablerte festivalene i byen, og legge til rette for etablering av
- 1006 nye.
- 1007 • vurdere å etablere en felles festivalorganisasjon som ivaretar markedsføring og
- 1008 gjennomføring av festivaler.
- 1009 • videreutvikle Kapittelfestivalen, blant annet til å spille en større nasjonal rolle
- 1010 • videreutvikle Nuart-festivalen.
- 1011 • tilrettelegge for en internasjonal teaterfestival.
- 1012 • sikre gode rammevilkår for Rogaland Teater og arbeide for nytt teaterbygg innen
- 1013 byjubileet i 2025.
- 1014 • stimulere til etablering av en kunstbiennale.
- 1015 • følge opp intensjonene i museumsplanen – et musealt løft.
- 1016 • Sikre at Grafisk Museum bygges ved siden av Hermetikkmuseet.
- 1017 • videreutvikle Frida Hansens hus til et lokalt kulturhus for hele byen.
- 1018 • at den Blå Promenaden utvides til Tou Kultursenter i Lervig.
- 1019 • sikre at Tou-visjonen realiseres.
- 1020 • satse videre på kunst og kultur i landskap/off. rom.
- 1021 • sikre og bidra til å videreutvikle Icorns arbeid i Stavanger.
- 1022 • stimulere til økt bruk av Stavangerområdet til filmminnspilling.
- 1023 • støtte Sølvbergets arbeid med videreutvikling av framtidens bibliotek og styrke
- 1024 biblioteket som litteraturens hus.
- 1025 • arbeide for å realisere Alexander Kielland-senteret.
- 1026 • arbeide for at domkirken får statlig finansiering og avvente servicesenter til
- 1027 statens rolle er avklart.
- 1028 • styrke Metropolis og på sikt finne nye lokaler.
- 1029 • opprette "den kulturelle postkassen" for barn og unge slik at tanker og ideer om
- 1030 ulike kulturtiltak skal komme byens borgere til gode.
- 1031 • stimulere til etablering av en nordisk barne- og ungdomskulturfestival.
- 1032 • styrke integreringsarbeidet blant ungdom.
- 1033 • se til at det er tilstrekkelig med øvingslokaler for musikkorps, band og unge
- 1034 musikere i Bjergstedmiljøet.
- 1035 • sikre at Stavanger Konserthus og Bjergstedvisjonen gjør Stavanger til Norges
- 1036 musikkentrum.
- 1037 • arbeide for at Symfoniorkesteret videreutvikles og sikres gode rammevilkår.
- 1038 • videreutvikle Ungdommens Symfoniorkester og få vurdert behovet for et fast
- 1039 ensemble i samarbeid med andre Rogalandskommuner.
- 1040 • videreutvikle kulturskolen.

1041

1042

1043 **Den kulturelle byen: Idrett, fritid og friluftsliv**

1044

1045 **Situasjonen i dag**

1046 Stavanger har lagt til rette for en stor utbygging innen sport og fritid fremover.
1047 Planprogrammet "Tidenes idrettssatsing" er vedtatt og vil være styrende for
1048 utbygginger av baner og haller.

1049
1050 Venstre vil legge til rette for fysisk utfoldelse for ulike aldre og målgrupper. Venstre vil
1051 legge til rette for både bredde- og eliteidretten. Regelmessig fysisk aktivitet gir viktige
1052 helsefordeler og forebygger sykdom. Følgene av lite fysisk aktivitet er negative for den
1053 enkelte og svært kostbare for samfunnet. Fysisk aktivitet har stor betydning for folks
1054 mestringssevne, selvtillit og psykiske helse.

1055
1056 De nye interkommunale flerbruksanleggene som Sørmarka Arena, Sandneshallen og
1057 Randaberg Arena er en realitet. Anleggene vil være sentrale i regionens satsing på barn
1058 og unge og i et folkehelseperspektiv og må sikres en tilfredsstillende økonomi.

1059
1060 Venstre understreker det fantastiske frivillige arbeidet som lag og idrettsorganisasjoner
1061 representerer. Dette arbeidet fordrer at frivillige stiller opp. Venstre vil legge til rette for
1062 at organisasjonenes økonomiske rammevilkår er tilstrekkelige og forutsigbare.

1063
1064 Eliteidretten har en naturlig plass i Stavanger. Venstre ønsker å stimulere til at det er
1065 mulig å oppleve ulike typer toppidrett i byen. Venstre skal bidra til at den planlagte
1066 storsatsingen på idrett og friluftsliv skal realiseres.

1067
1068 **Venstre vil:**

- 1069 • arbeide for å realisere et interkommunalt folkebad blant annet med 50-meters
- 1070 basseng, stupeanlegg og badeland.
- 1071 • arbeide for å realisere en innendørs skatehall på Tasta.
- 1072 • realisere planen for Sola Arena – Velodromen.
- 1073 • sikre tilstrekkelig vedlikehold av byens kunstgressbaner.
- 1074 • sørge for tilstrekkelig antall kunstgressbaner i alle bydeler.
- 1075 • legge til rette for et eget friluftslivssenter i Flørli i Lysefjorden. Aktuelle
- 1076 samarbeidsaktører er for eksempel Lysefjorden Utvikling, Forsand kommune, og
- 1077 private initiativtakere. Det skal i første omgang utarbeides en mulighetsstudie.
- 1078 • i samarbeid med Stavanger Turistforening legge til rette for at friluftsområdene i
- 1079 regionen blir tilgjengelige for alle byens innbyggere, også de som ikke vil bruke
- 1080 egen bil. Dette kan skje ved informasjonsarbeid, tilrettelagt transport, eller
- 1081 lignende.
- 1082 • sikre kommunale tilskudd til lag og organisasjoner, blant annet gjennom tildeling
- 1083 til Idrettsrådet.
- 1084 • jobbe for opprusting av anleggsfasilitetene for Hundvåg FK (jamfør K3-
- 1085 prosjektet) og rehabilitering av garderobeanlegg på Lassa idrettspark.
- 1086 • tilrettelegge for en nasjonal/nordisk idrettsfestival i Stavangerregionen.
- 1087 • sikre tilstrekkelige håndballflater, jamfør realisering av Hetlandshallen.
- 1088 • tilby sjakkinteresserte/sjakk-klubben gode fasiliteter.
- 1089 • arbeide for å realisere en permanent sandvolleyballbane med internasjonale mål
- 1090 og tribune.
- 1091 • sikre fortsatt vedlikehold av kommunale grusbaner og lekeplasser i bydelene for
- 1092 å stimulere til lavterskel fysisk aktivitet og for å sikre sosiale samlingspunkt for
- 1093 innbyggerne.

1094 **Den innovative byen: Næringslivet**

1095

1096 **Sitasjonen i dag**

1097 Stavanger omtales som oljehovedstad, mathovedstad og kulturhovedstad. Venstre vil
1098 satse på disse næringene, da vi er for avhengige av internasjonal etterspørsel av olje- og
1099 gass. Vår økonomiske fremtid krever at vi dyrker frem nytt næringsliv nå.

1100

1101 Venstre vil legge til rette for kunnskapsbasert nyskaping, omstilling og innovasjon i
1102 regionen. I Stavanger skal det være like naturlig å starte egen bedrift som å bli
1103 arbeidstaker i andres. Derfor vil vi satse på gründerskap allerede fra skolealder.
1104 Samarbeid mellom utdanning og næringsliv må styrkes. Det må også internasjonale
1105 innovasjons- og kommersialiseringsnettverk. Stavanger skal gi gründerbedrifter landets
1106 beste rammebetingelser. Det skal være attraktivt for etablerte bedrifter å opprette ny
1107 virksomhet. Like viktig er det å vektlegge det kommersielle, slik at de gode idéene også
1108 omsettes til inntekter.

1109 Venstre vil forandre Stavanger fra olje- til energihovedstad. Det betyr en kraftig satsing
1110 på tilrettelegging for næringsaktører innen fornybar energi. Slik vil olje- og
1111 fornybarnæringene forsterke hverandre. Stavanger har gode forutsetninger for dette: En
1112 solid leverandørindustri, høyteknologisk kompetanse, internasjonale nettverk og sterke
1113 forskningsmiljøer.

1114 Venstre ønsker en skjenkepolitikk som er forutsigbar og rettferdig for næringen.
1115 Venstre vil drive en aktiv næringspolitikk som skaper flere arbeidsplasser. En politikk
1116 som er attraktiv for eksisterende næring, tiltrekker nye selskaper og legger til rette for
1117 innovasjon. På den måten skapes et helt nytt fundament til fremtidens
1118 Stavanger. Morgendagens arbeidsplass er ikke skapt enda.

1119 Dagens prikkssystem fungerer greit, og bør for det meste videreføres. Vi støtter
1120 prinsippet om at skjenkebevilling skal være lett å få og lett å miste. Det motsatte vil
1121 favorisere de store, veletablerte aktørene og gjøre det vanskeligere å starte noe nytt.
1122 Samtidig bør kontrollrutinene lett kunne luke ut useriøse aktører.

1123 **Venstre vil:**

- 1124 • se til at Stavanger videreutvikler sin status som mathovedstad, gjennom gode
- 1125 fag- og forskningsmiljøer, lokale produsenter, internasjonale treffpunkter og
- 1126 folkelige arrangementer som Gladmatfestivalen.
- 1127 • ha økt entreprenørskap og derfor støtte arbeidet med aktiv hjelp til gründere og
- 1128 andre etablerere.
- 1129 • tilrettelegge for lokalisering av innovative bedrifter og lytte til allerede
- 1130 eksisterende bedrifter slik at disse opplever Stavanger kommune som en god
- 1131 samarbeidspartner.
- 1132 • arbeide aktivt for at Stavanger og Rogaland styrker sin rolle som foregangsregion
- 1133 for utvikling og innføring av ny miljøteknologi innen energisektoren.
- 1134 • gi gode rammevilkår for energinæring som bygger ny fornybar produksjon.
- 1135 • etablere kontaktpunkt med miljøer som nettverket Fornybar Stavanger slik at
- 1136 disse kan høres tidlig i de kommunale planprosessene.
- 1137 • sikre at statlige virksomheter i regionen forblir lokalisert her.
- 1138 • vurdere reduksjon av eiendomsavgiften for gründervirksomheter.

- 1139 • øke tilskuddsordningen til gründervirksomheter.
- 1140 • arbeide kontinuerlig for at Stavangerregionen foretrekkes ved
- 1141 bedriftsetableringer.
- 1142 • skape Ullandhaugvisjonen. Ullandhaugområdet er et område i rivende utvikling
- 1143 med potensiale for å bli et av regionenes største og mest innovative
- 1144 arbeidsplassområde.
- 1145 • bygge nytt universitetssykehus på universitetsområdet.
- 1146 • gå i bresjen for Universitets- og forskningsmiljøene slik at kompetanse utvikles til
- 1147 det beste for byens videre næringslivsutvikling.
- 1148 • gjøre studentbyen attraktiv gjennom godt kultur- og velferdstilbud og
- 1149 tilrettelegging av nye studentboliger både på UiS-campus og i nærheten av
- 1150 sentrum.
- 1151 • at Stavanger kommune gjennom universitetsbymeldingen skal ta
- 1152 vertskapsforpliktelsene som universitetsby på alvor gjennom samarbeid med
- 1153 UIS, Misjonshøgskolen, BI og andre aktører.
- 1154 • Arbeide for at UiS får et helsefakultet.
- 1155 • at Stavanger kommune vil sikre areal for ytterligere utbygging av studentboliger.
- 1156 • styrke reiselivssatsingen. Venstre støtter initiativet om å etablere Preikestolen
- 1157 nasjonalpark og vil bruke en slik status aktivt i regional reiselivssatsing.
- 1158 • opprettholde en ansvarlig alkoholpolitikk, blant annet en ordning med
- 1159 differensierte åpningstider.
- 1160 • prikkbelastningssystemet for utesteder må evalueres og revideres. Blant annet
- 1161 skal det gis prikker dersom bevillingsinnehaver har ulovlig overvåkning på sitt
- 1162 serveringssted.

1163
1164
1165
1166

1167 **Styring av kommunens virksomhet**

1168
1169

Situasjonen i dag

1170 Stavanger kommune er en stor arbeidsgiver med over 9000 ansatte. Et godt

1171 tjenestetilbud til innbyggerne gis av kompetente og engasjerte medarbeidere.

1172

1173 Stavangers inntekter avgjøres i stor grad av sentrale vedtak. Stortingsflertallets vedtak

1174 om inndragning av selskapskatten og lave frie inntekter har forverret Stavangers

1175 økonomiske situasjon år for år, og gitt store omstillingsutfordringer. Situasjonen har

1176 blitt verre med sviktende skatteinntekter.

1177

1178 En presset arealsituasjon gir utfordringer i forhold til befolknings sammensetningen. Bo-

1179 og arbeidsmarkedet omfatter mange kommuner, og oppgaveløsning foregår stadig

1180 interkommunalt. Stavanger Venstre mener at en kommunesammenslåing er svaret på

1181 utfordringer knyttet til demokrati, arealutnyttelse, klimautfordringer og

1182 tjenesteutvikling. Vi ønsker en snarlig sammenslåing av de fire kommunene på Nord-

1183 Jæren. Vi ønsker å innføre en parlamentarisk modell med desentralisert

1184 bydelsforvaltning. Da starter alle kommuner med samme utgangspunkt. Dette sikrer en

1185 solid demokratisk prosess og opprettholdelse av antall lokalpolitikere.

1187 **Kommunen som arbeidsgiver**

1188 Venstre ønsker at Stavanger kommune skal være en god arbeidsgiver med godt
1189 omdømme. Ansatte skal ha gode muligheter til faglig og personlig utvikling i en
1190 nyskapende organisasjon. Venstre tror at den enkelte kommunale arbeidstaker kan
1191 påvirke arbeidsmiljøet positivt. Det må finnes åpne kanaler slik at forbedringer finner
1192 sted.

1193
1194 Vi ønsker å ha gode varslingsrutiner når ansatte opplever situasjoner som
1195 ureglementerte. De interne rutinene skal være gode, men Venstre vil også arbeide for
1196 opprettelsen av en ekstern, frittstående undersøkelseskommissjon. Formålet er å sikre at
1197 ulike alvorlige hendelser blir undersøkt uavhengig av dagens ordninger. Det vil gi
1198 nødvendig trygghet på at sakene faktisk følges opp. Det vises til regjeringens opprettelse
1199 av et statlig utvalg med fokus på alvorlige hendelser eller mistanke om lovbrudd i helse-
1200 og omsorgstjenesten. I et kommunalt og interkommunalt perspektiv er det naturlig å se
1201 på saker som overdosedødsfall blant narkomane som har tjenester fra kommunen(e),
1202 mistenkelige dødsfall i kommunale boliger, varsling om mistanke om alvorlige hendelser
1203 og «nestenulykker» innen institusjon/hjemmetjenester og mobbesaker i skolen.
1204 Alvorlige varslingssaker skal kunne meldes direkte til kommisjonen eller andre aktuelle
1205 instanser.

1206
1207 Stavanger forvalter store ressurser på vegne av innbyggerne. At dette skjer på en etisk
1208 måte er avgjørende. Venstre slår fast at varsling om kritikkverdige forhold er ønskelig og
1209 nødvendig. Varsleren skal ikke under noen omstendigheter bli sanksjonert.

1210
1211 Vår visjon er at mobbing ikke skal finne sted i skolen. Å arbeide for dette vil bidra til at
1212 både enkeltelever og foreldre til dem som opplever mobbing får høyere livskvalitet.
1213 Mobbing kan få store konsekvenser på lang sikt, både helsemessig og utdanningsmessig.

1214
1215 Venstre vil gjøre det mulig å arbeide utover dagens pensjonsalder. Ingen skal påtvinges
1216 midlertidige arbeidsforhold. Som hovedregel skal arbeidstakere i deltid ha tilbud om
1217 fulle stillinger. Stavanger kommune skal gå foran med et godt eksempel innen helse,
1218 miljø og sikkerhet (HMS). Dette skal også gjelde interkommunale selskaper og
1219 kommunale foretak.

1220
1221 Stavanger kommunes ansettelsespolitikk skal gjenspeile byens internasjonale preg.

1222
1223 Samfunnets trygde-, sykepenge- og sosialutgifter er store. Venstre tror at disse utgiftene
1224 kan reduseres gjennom et inkluderende arbeidsliv. Stavanger kommunes
1225 arbeidsgiverpolitikk må ikke medføre at mennesker mister sin lønnsinntekt, og i stedet
1226 må motta inntekt til livsopphold over et annet offentlig budsjett. Det er viktig med dialog
1227 med de ansatte, og at det er rom for arbeidstidsfleksibilitet.

1228
1229 Det skal være et mål at mennesker skal kunne stå i et arbeidsforhold også ved høy alder
1230 og ved delvis uførhet.

1231
1232 **Venstre vil:**

- 1233 • at vi skal ha som mål å være blant de beste kommunene i landet på
1234 arbeidsgiverpolitikk.

- 1235 • at de kommunalt ansatte skal gis gode muligheter for faglig påfyll og til etter- og
- 1236 videreutdanning.
- 1237 • at kommunen skal være ledende innen helse, miljø og sikkerhet.
- 1238 • at kommunen jobber målrettet for å redusere sykefraværet, blant annet gjennom
- 1239 tiltakene i IA-avtalen.
- 1240 • legge til rette for at eldre arbeidstakere kan stå i arbeid utover dagens
- 1241 pensjonsalder.
- 1242 • ha et inkluderende arbeidsliv som tilrettelegger for at mennesker med
- 1243 funksjonshemninger kan være i arbeid.
- 1244 • at kommunen skal arbeide for økt rekruttering av innvandrere ved ansettelser i
- 1245 sine egne virksomheter.
- 1246 • arbeide for å rekruttere flere menn til barnehage og SFO.
- 1247 • fremheve at tilstrekkelig grunnbemanning er det viktigste tiltaket for å redusere
- 1248 behovet for vikarer og ekstrahjelp. Vi vil ha en gjennomgang av ulike former for
- 1249 turnus innen de helserelaterte virksomhetene.
- 1250 • i betydelig større grad ta i bruk ordningen med tids-ubestemt lønnstilskudd i
- 1251 samarbeid med NAV slik at personer som ellers ville kvalifiseres til varig
- 1252 uførepensjon, kan delta i arbeidslivet.
- 1253 • tilby norskundervisning for kommunalt ansatte som har behov for det.
- 1254

1255 **Ansvarlig økonomistyring / politisk organisering**

1256

1257 I forvaltningen av Stavangers økonomi vil Venstre alltid være et ansvarlig politisk parti.

1258 Stavanger Venstre mener staten bør gi kommunene friere økonomiske rammer, rett til å

1259 foreta større deler av beskatningen og at en større del av overføringene bør gis uten

1260 noen form for øremerking. I påvente av at dette skjer vil Venstre likevel forholde seg til

1261 de rammene som eksisterer.

1262

1263 Det må skaffes inndekning for tiltak Venstre ønsker å gjennomføre. Å ikke forvalte den

1264 offentlige økonomien slik, vil både være uansvarlig i øyeblikket og direkte usolidarisk

1265 med de som kommer etter oss. De vil også trenge en god skole og gode omsorgstiltak.

1266 **Utfordringer**

1267

1268

1269 Venstre tror den største driftsutfordringen i neste periode vil handle om

1270 skatteinntekter. Vi må sannsynligvis ha større oppmerksomhet rettet mot egne

1271 inntekter. Det vil være et overordnet mål å sikre kvalitetstilbud, lovpålagte, så vel som

1272 ikke-lovpålagte. Derfor vil Venstre i perioden vurdere om vi har tilstrekkelige inntekter.

1273 Det innebærer også en vurdering av dagens eiendomsdomsavgift.

1274

1275 Venstre vil i valgperioden bedømme størrelsen på kommunens gjeldsbyrde og

1276 kontinuerlig vurdere tiltak som kan redusere denne.

1277

1278 Venstre er urolig over at det kan bli uklare roller når Stavanger kommune opererer som

1279 eiendomsbesitter og plan- og bygningsmyndighet. Det er mulig at kommunens

1280 behandling i henhold til Plan- og bygningsloven enkelte ganger har vært påvirket av

1281 egne økonomiske interesser. Dette må unngås med klare retningslinjer og

1282 meroffentlighet i forvaltningen.

1283

1284 Kommunen skal være kontinuerlig oppmerksom på den politiske organiseringen.
1285 Bystyret skal årlig ha en generell debatt om eget arbeid, om organisatoriske
1286 utfordringer og spørsmål rundt åpenhet og innsyn i prosesser.

1287
1288 Bydelsutvalgenes rolle og mandat er gjenstand for revidering. Bydelsutvalgene skal
1289 være viktige politiske arenaer og oppleves berettigede både for utvalgsmedlemmene og
1290 innbyggerne.

1291
1292 **Venstre vil:**

- 1293
- 1294 • innføre by-parlamentarisme. Moderne storbykommuner krever et moderne
1295 styresett. Politikerne skal ansvarliggjøres hver dag, ikke bare gjennom
1296 møtevirksomhet og valg.
 - 1297 • innføre en bydelsreform med større oppgaver til bydelene.
 - 1298 • opprette en ekstern undersøkelseskommisjon (se tekst – den sosiale byen).
 - 1299 • at det skal være et overordnet mål å ha inntekter som gir et godt tjenestetilbud.
1300 Reduseres de statlige overføringene og kommunen får beholde mindre av
1301 skatteinntektene, må kommunen vurdere dagens inntektsmuligheter på fritt
1302 grunnlag.
 - 1303 • vurdere konkurranseutsetting som et middel på noen utvalgte områder. For
1304 venstre er konkurranseutsetting aldri et mål i seg selv.
 - 1305 • opprettholde dagens foretaksstruktur.
 - 1306 • motarbeide alle forsøk på å selge Stavanger Kommunes eierandeler i Lyse Energi.
 - 1307 • ha årlig generaldebatt om bystyrets funksjon i lys av tema som åpenhet og innsyn
1308 samt politisk organisering.
 - 1309 • fortsette arbeidet med «framtidens byer» som et lokalt prosjekt.
 - 1310 • sørge for prioritering og oppfølging av vedtatte miljø- og klimaplaner.
 - 1311 • legge til rette for økt bruk av videooverføringer fra politiske møter.

1312
1313
1314 **Et enklere og moderne Stavanger**

1315
1316 Venstre vil se til at kommunale regler, forskrifter og skjemaer alltid skal være basert på
1317 tanken om samordning og forenkling. Stavanger Venstre er fornøyd med at
1318 saksbehandlingstiden i byggesaker er redusert til fire uker. Venstre vil også holde lav
1319 behandlingstid på plansaker. Dette skal imidlertid ikke skje på bekostning av
1320 byplanavdelingens kompetanse og faglighet.

1321
1322 For å kunne yte best mulige tjenester til sine innbyggere må kommunen hele tiden være
1323 åpen for fornyelse. For Venstre er det viktigste høy kvalitet, fornøyde brukere og effektiv
1324 bruk av midler, ikke hvem som leverer tjenestene av offentlige og private.

1325
1326 Digitale tjenester handler om en enklere hverdag for innbyggerne, samtidig som
1327 kommunen kan løse oppgavene mer effektivt. Stavanger kommune skal ha IKT-
1328 løsninger som gir effektiv drift, er enkle i bruk og som sikrer at opplysninger ikke
1329 kommer på avveie. Kommunen skal også gi innbyggerne mulighet til å følge de
1330 demokratiske prosessene. Det skal være lett å holde seg orienterte om tjenester,
1331 regelverk og aktuelle saker.

1332

1333 Venstre vil redusere kommunalt eierskap som ikke har en klar samfunnsmessig
1334 begrunnelse.

1335
1336 Stavanger er en internasjonal by og dette skal gjenspeiles i all kommunal planlegging og
1337 tilrettelegging.

1338
1339 **Venstre vil:**

- 1340 • se til at kommunale regler, forskrifter og skjema alltid skal være basert på tanken
- 1341 om samordning og forenkling.
- 1342 • at kommunen etterlever prinsippet om meroffentlighet.
- 1343 • gjennomføre årlige vurderinger av personvern og sikkerhet i de kommunale IKT-
- 1344 løsningene og følge opp eventuelle svakheter.
- 1345 • gjøre all kommunal informasjon tilgjengelig og søkbar på kommunens nettsider.
- 1346 • at alle søknadsprosesser i kommunen skal kunne utføres på nett.
- 1347 • opprette et eget byombud.

1348
1349 **Den mangfoldige byen – i Open Port perspektivet**

1350
1351 Stavanger har alltid vært en internasjonal by med næring basert i Nordsjøen. Stavanger
1352 har alltid hatt en åpen havn og et åpent sinn til nyinnflyttede. Stavangers historie
1353 forplikter. Her skal enhver innbygger føle seg hjemme uansett etnisitet eller religion.
1354 Alle skal kunne føle seg som ressurser, og ikke som belastninger for samfunnet.

1355
1356 **Situasjonen i dag**

1357 Stavanger kommune har lenge ført en aktiv politikk når det gjelder variert kjøp og
1358 lokalisering av kommunale boliger. Slik politikk bidrar til bedre integrering i
1359 lokalsamfunnet og motarbeider at det oppstår parallellsamfunn. Dette ønsker Venstre å
1360 videreføre og være en aktiv pådriver for.

1361 Integrering foregår på alle kommunale plan; i skolen, barnehagen, på kultur- og
1362 idrettsinstitusjoner. De samfunnsøkonomiske gevinstene av å føre en aktiv
1363 kommunalpolitikk på alle plan er store. Venstre vil bruke den politiske verktøykassen på
1364 alle nivå.

1365
1366 **Framtidens utfordringer**

1367 Barns ordforråd berikes av sosialt samvær med jevngamle helt fra treårsalderen.

1368 Venstre vil derfor sikre gratis barnehageplasser for dem med størst behov.
1369 Familieøkonomien skal ikke stå i veien for å kunne gå i barnehage. Barnehager sikrer
1370 gode norskkunnskaper og senere en god skolestart.

1371
1372 Tungvint kommunal saksbehandling kan ofte oppleves som et hinder for innpass i
1373 samfunnet. Dette gjelder særlig dem med et annet morsmål og som ikke kjente med
1374 lokal kutyme. For å sikre innbyggernes demokratiske rettigheter må kommunal
1375 saksbehandling ha forståelige språkformuleringer og tilfredsstillende informasjonsflyt.

1376
1377 Venstre understreker viktigheten av det frivillige arbeidet som internasjonale foreninger,
1378 idrettslag og organisasjoner representerer. Dette arbeidet fordrer at frivillige stiller opp. Venstre
1379 vil legge til rette for at lag- og organisasjoners rammevilkår gir tilstrekkelig økonomi og
1380 forutsigbarhet.

1381

- 1382 **Venstre vil:**
- 1383 • styrke arbeidet for integrering og mot voldelig radikaliseringsplan, og vil at Stavanger
 - 1384 kommune skal utarbeide en Mangfolds- og integreringsplan med vekt på tidlig
 - 1385 innsats, foreldreveiledning og lignende.
 - 1386 • styrke dialogarbeidet mellom trossamfunnene.
 - 1387 • støtte internasjonale frivillige organisasjoners kulturarbeid.
 - 1388 • videreutvikle arbeidet til internasjonalt kulturnettverk ved Sølvberget.
 - 1389 • tilrettelegge for gode møtearenaer for internasjonale frivillige organisasjoner.
 - 1390 • støtte informasjonstiltak til gründere med minoritetsbakgrunn. Mange
 - 1391 innvandrere driver gründervirksomhet, og det er viktig at de har god informasjon
 - 1392 slik at alt blir gjort etter gjeldende lovverk.
 - 1393 • legge ekstra stor vekt på å følge opp tiltakene i handlingsplanen mot
 - 1394 diskriminering av LHBT-personer, da denne er lite anvendelig.
 - 1395 • at integreringsarbeidet skal prege all kommunal planlegging og virksomhet.
 - 1396
 - 1397

1398 **Andre sentrale Venstredokumenter**

1399

1400 To viktige, sentrale Venstredokumenter vil være viktige bidrag til utformingen av

1401 Stavanger:

- 1402 • «Det grønne skiftet skjer lokalt»
- 1403 www.venstre.no/assets/Det-grønne-skiftet-skjer-lokalt.pdf
- 1404 • «Grønn Vekst»:
- 1405 www.venstre.no/assets/Venstres-vei-til-grønn-vekst.pdf
- 1406

1407 Det viktigste fundamentet for all vår politikk er nedfelt i vårt prinsippprogram. Vi

1408 oppfordrer leseren til å ta en titt på dette:

1409 <http://www.venstre.no/politikk/prinsippprogram/>